

BERGEN
KOMMUNE

Migrasjonspedagogisk arbeid

Støtte til private og kommunale Barnehager
Etat for barnehage

Minoritetsspråklige barn i barnehager i Bergen

Minoritetsspråklige barn er definert ved at både barnet og barnets foresatte har et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk. (BASIL/Udir)

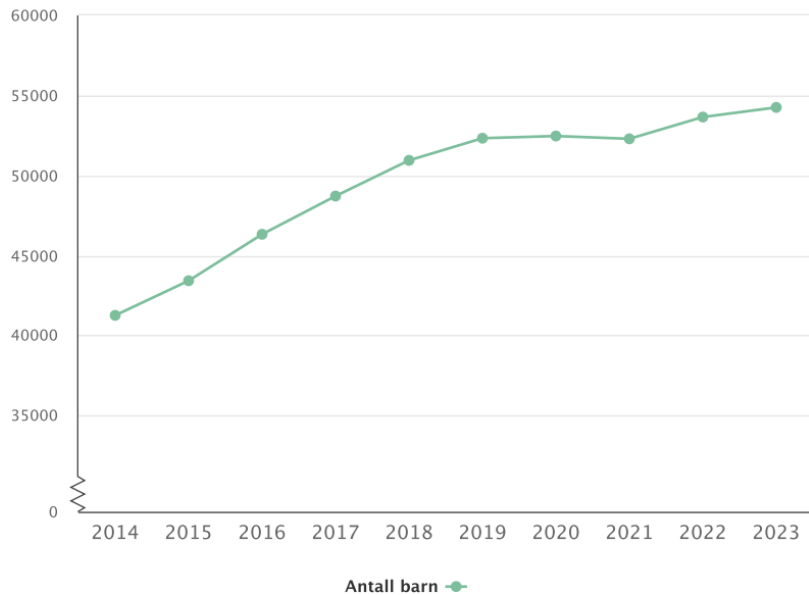
Per 15.12.23:

14 610 barn i barnehage
8771 barn i private barnehager
5839 barn i kommunale barnehager

2554 (17,5% av alle barn) minoritetsspråklige barn
barnehage i Bergen
1251 barn i kommunale
1303 barn i private

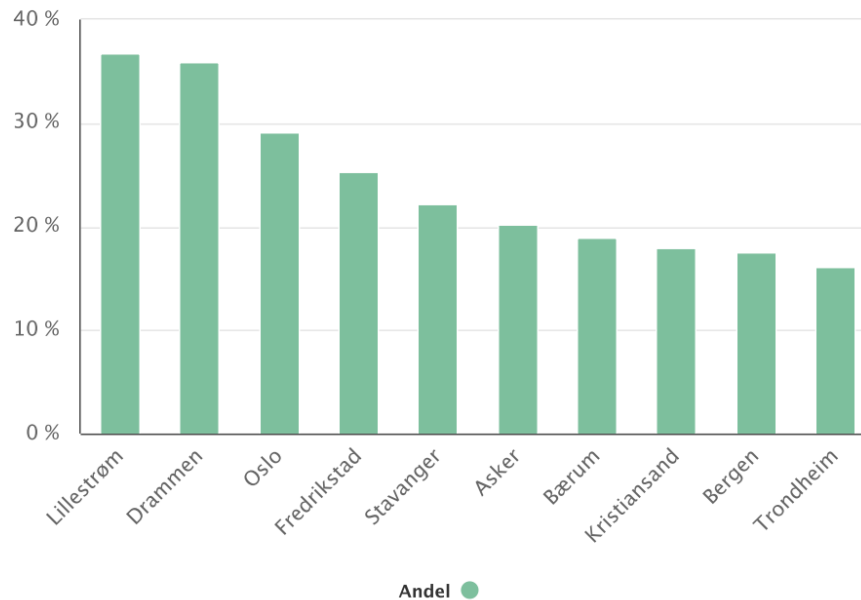

Antall minoritetsspråklige barn i barnehage

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i de 10 største kommunene

Kilde: Utdanningsdirektoratet

FOLKEHELSEOVERSIKT for Bergen kommune

1. Om folkehelseoversikten

2. Befolningssammensetning

3. Oppvekst og levekår

4. Miljø

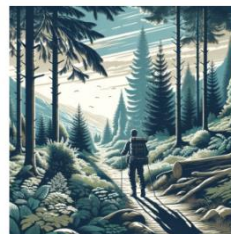
5. Skader og ulykker

6. Helserelatert adferd

7. Helsestatus

8. Livskvalitet

Omtrent 10 %
av barna vurderes å ikke
ha tilfredsstillende norsk
språk ved skolestart

Strategisk fagplan for det migrasjonspedagogiske arbeidet i Bergen 2021–2024

Mål: Gi et godt barnehagetilbud til barn med minoritetsspråklig bakgrunn

Delmål 1:

Barnehager med minoritetsspråklige barn skal ha et inkluderende leke- og læringsmiljø

Delmål 2:

Gode støtteordninger til barnehager med minoritetsspråklige barn

Delmål 3:

Barnehager med nyankomne flyktninger skal ha et godt system for å ivareta barna og familiene

Delmål 4:

Etablere tverretatlige og tverrfaglige samarbeidsfora

Delmål 5:

Utarbeide informasjonsmateriell til barnehager med minoritetsspråklige barn og familier

Strategisk fagplan for det
migrasjonspedagogiske arbeidet i
Bergen kommune
2021 – 2024

BERGEN
KOMMUNE

Barnehager med minoritetsspråklige barn skal ha et inkluderende leke- og læringsmiljø

Kompetanseheving til hel sektor

«Skreddersydd»
veiledning og kurs
til barnehagen:
Systematisk
arbeid med
flerspråklighet og
inkluderende
praksis

Nettverk
Faglig påfyll
Refleksjoner
Erfaringsdeling

Fagdager
Traumeforståelse
og
traumehåndtering
i barnehage

Fagsamlinger
Forebygging av
rasisme,
diskriminering og
utenforskap i
barnehagen
Kulturkompetanse
og interkulturell
kommunikasjon

Ulike støtteordninger

- **Tilskuddsordning til barnehager med høy andel minoritetsspråklige barn** – finansiert av statlige midler
- **Tospråklig assistent i barnehage** – finansiert av kommunale midler
- **Migrasjonspedagogisk veiledning** – finansiert av kommunale midler

Budsjett 2024

	Bergen kommune	Statlige midler	Totalt
Tiltak for å styrke språkutviklingen blant minoritetsspråklige barn i barnehage		11 274 965	11 274 965
To-språklige assistenter ressursbarnehagene	8 583 678		8 583 678

Tilskuddsordning til barnehager med høy andel minoritetsspråklige barn

Tildelinger til barnehager etter antall og gitte kriterier:

Barnehagen må ha minimum 20 minoritetsspråklige barn i barnehagen for å utløse tilskudd i tilskuddsordningen. 33 barnehager får tilskudd til ekstra bemanning (19K og 14 P)

- Barnehager med andel 40% minoritetsspråklige barn, eller som har 30 minoritetsspråklige barn tildeles en grunnressurs
 - 2024, 23 barnehager
- Barnehager med andel 50%, vil få en gradert tilleggsressurs utover grunnressursen
 - 2024, 5 barnehager
- Barnehager med andel 70% minoritetsspråklige barn, vil få en gradert tilleggsressurs utover grunnressursen
 - 2024, 5 barnehager

TOTALT – 1057 barn i disse 33 barnehagene (41,19 % = 1057 av 2554)

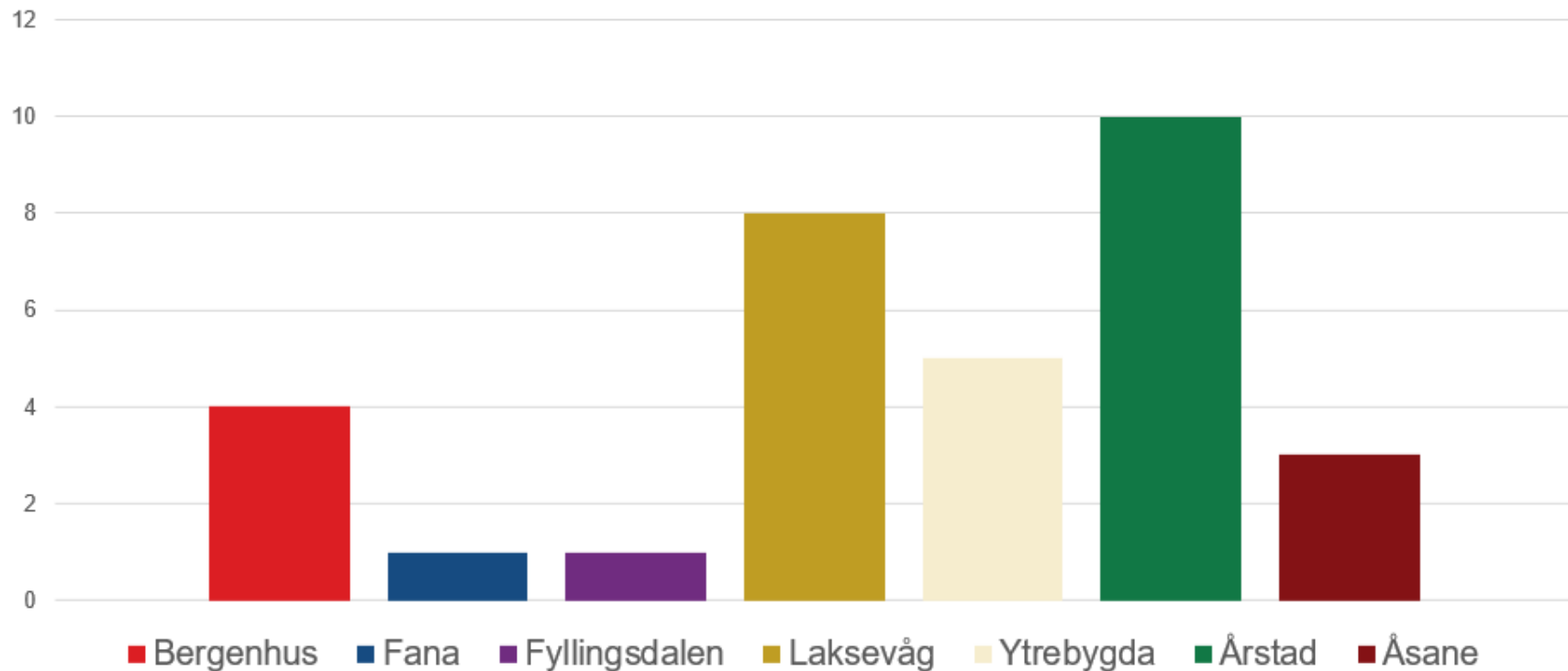

Barnehagene

- Får tilskudd utfra tildelingsmodell fra statlige tilskudd
- ekstra personalressurs i arbeidet med språk og inkluderende praksis
- deltar på samlinger for kompetanseheving, refleksjoner og erfaringsdeling
- rapportere på organisering av tilskuddsmidlene og personalressurs

Barnehager som mottar tilskuddsmidler for høy andel minoritetsspråklige i 2024 - bydeler

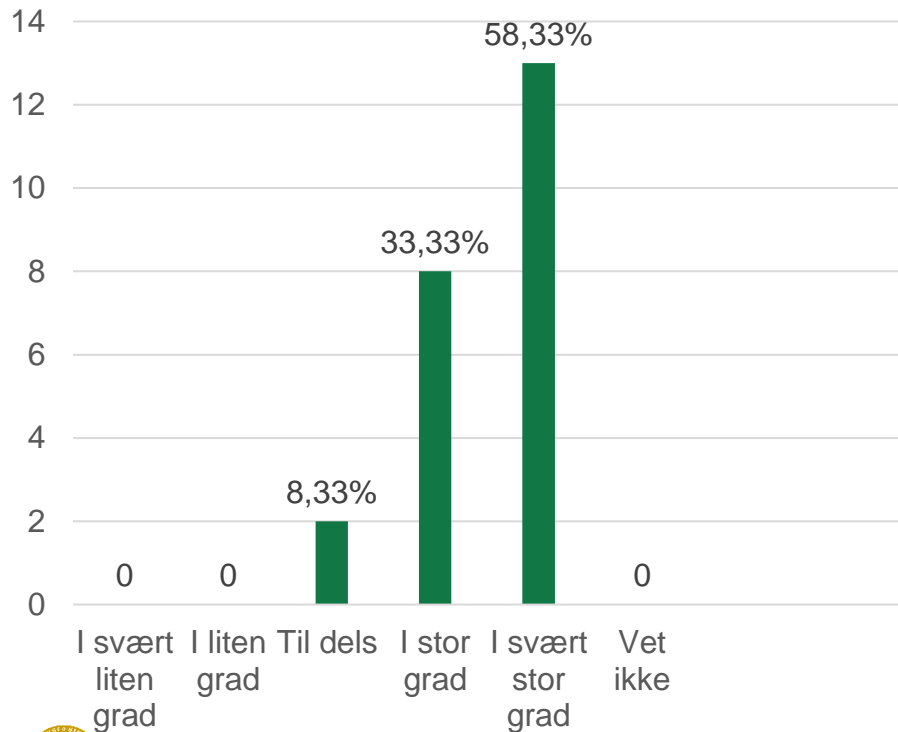

Evaluering – Tilskuddsordning til barnehager med høy andel minoritetsspråklige barn

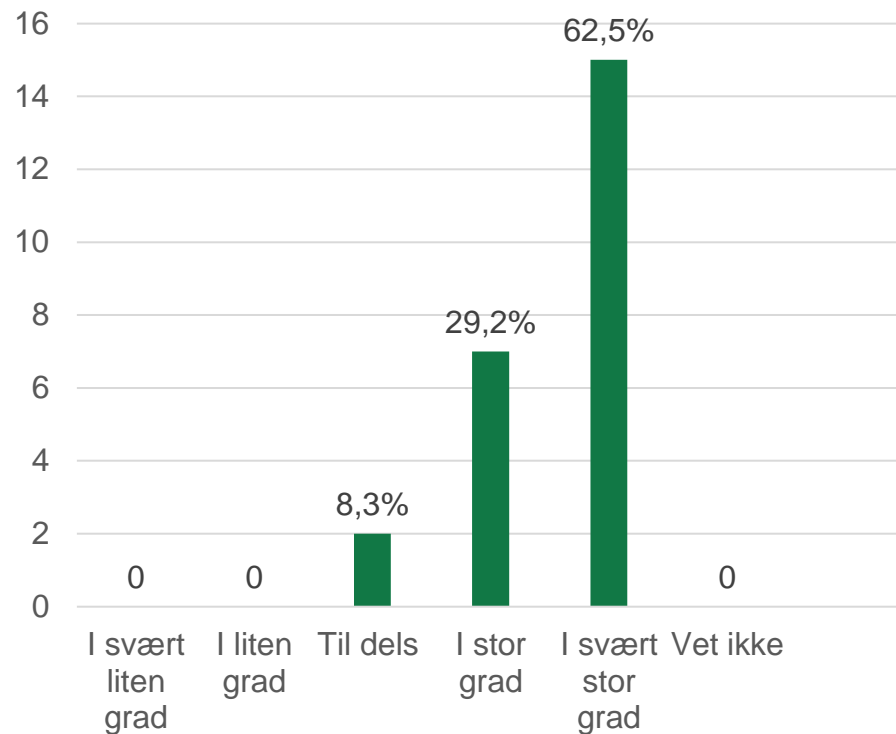
- Spørreundersøkelse sendt til alle barnehager som har vært med i ordningen i strategiperioden
 - Gjennomført februar 2024
- Spørreundersøkelsen var inndelt i tre områder:
 - Informasjon om tilskuddsordningen, prosessen rundt anmodning og rapportering av tilskuddsmidler i tilskuddsportalen
 - Effekten av ekstra personalressurs for arbeidet med språk og inkludering for minoritetsspråklige/flerspråklige barn i barnehagen
 - Deltagelse i kompetansehevende fagsamlinger/nettverkssamlinger i regi av Etat for barnehage
- Svarprosent 70,6 %

5. I hvilken grad opplever du/dere at tilskuddsmidler til ekstra personalressurs styrker barnehagens arbeid med mangfold, språk og inkludering for minoritetsspråklige/flerspråklige barn på individnivå?

6. I hvilken grad opplever du/dere at tilskuddsmidler til ekstra personalressurs styrker barnehagens arbeid med mangfold, språk og inkluderende praksis for minoritetsspråklige/flerspråklige barn på gruppenivå?

Tospråklig assistent i barnehage

Mål for tospråklige assistenters arbeid:

Å bidra til at barn får en positiv utvikling av førstespråket og inkluderes i det sosiale fellesskapet i barnehagen.

Tospråklige assistanse kan bli tildelt barnehager med minoritetsspråklige barn som:

- er nyankomne i Norge
- har stort behov for språklig støtte på morsmål/førstespråk og/eller møter store sosiale og kulturelle utfordringer i inkluderingsprosessen i barnehagen

18 tospråklige assistenter (14,37 årsverk) i språkene:

- albansk
- arabisk
- polsk
- russisk
- somali
- tigrinja
- Ukrainsk

6 Ressursbarnehager:

- Aurdalslia barnehage, Ytrebygda bydel
- Laksevåg barnehage, Laksevåg bydel
- Minde barnehage, Årstad bydel
- Møhlenpris Oppvekstun barnehage, Bergenhus bydel
- Søre Skogvei barnehage, Årstad bydel
- Årstad Brannstasjon barnehage, Årstad bydel

BERGEN
KOMMUNE

Støtteordningen
tospråklig assistent i barnehagen
2023-2024

Foto: Andrew M. S. Butler

BERGEN
KOMMUNE

Tospråklig assistent barnehageåret 2023-2024

Tall og fakta

- 65 barnehager har søkt
- 38 barnehager har fått innvilget (23 K og 15 P)

- 182 søknader om tospråklig assistent (barnehager søker for fleire språk)
- 55 søknader innvilget (38 K og 17 P)
- 127 søknader er ikke innvilget

- 37 barnehager er tildelt midler grunnet manglede ressurser i språket/språkene barnehagen har søkt. Midlene skal styrke barnehagens arbeid med språk og et inkluderende leke- og læringsmiljø for minoritetsspråklige barn.
- 28 barnehager har søkt om tospråklig assistent i ukrainsk/russisk

Evaluering – Tospråklig assistent til barnehager

- Spørreundersøkelse sendt til 65 barnehager som har mottatt tospråklig assistent i strategiperioden 2021 – 2024
- Spørreundersøkelsen var inndelt i tre områder:
 - Informasjon knyttet til søknad- og tildelingsprosessen
 - Informasjon knyttet til støtteordningen *Tospråklige assistenter i barnehage*
 - Effekten av tospråklig assistent i arbeidet med språk og inkludering i barnehagen
- Svarprosent 55, 5 %

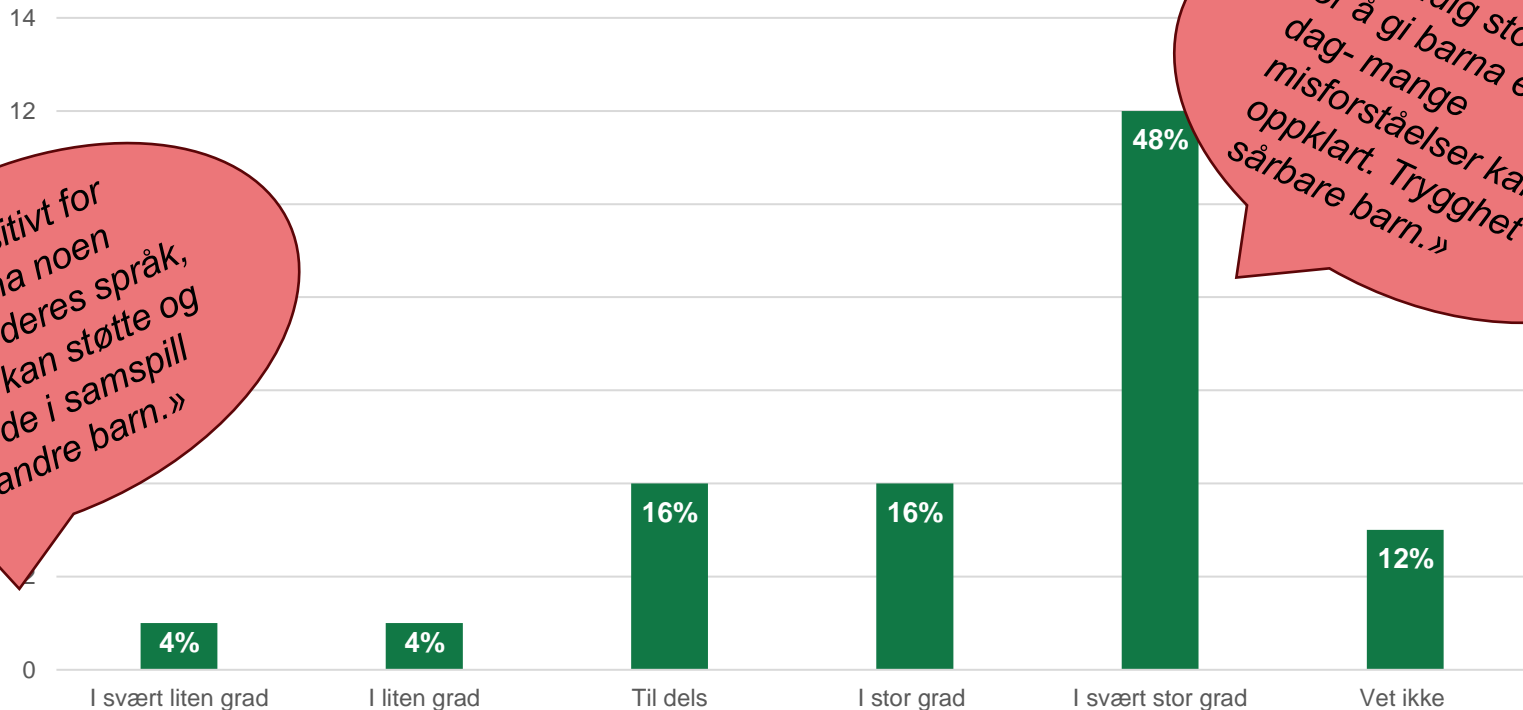
«Veldig positivt for barna og ha noen som kan deres språk, og som kan støtte og hjelpe de i samspill med andre barn.»

«Til veldig stor hjelp, for å gi barna en god dag- mange misforståelser kan bli oppklart. Trygghet for sårbare barn.»

10.

I hvilken grad opplever du/dere at støtteordningen *Tospråklig assistent* er en styrke i barnehagens arbeid med minoritetsspråklige/flerspråklige barns deltakelse i lek, aktiviteter og det sosiale fellesskapet

«Veldig positivt for barna og ha noen som kan deres språk, og som kan støtte og hjelpe de i samspill med andre barn.»

«Til veldig stor hjelp, for å gi barna en god dag- mange misforståelser kan bli oppklart. Trygghet for sårbare barn.»

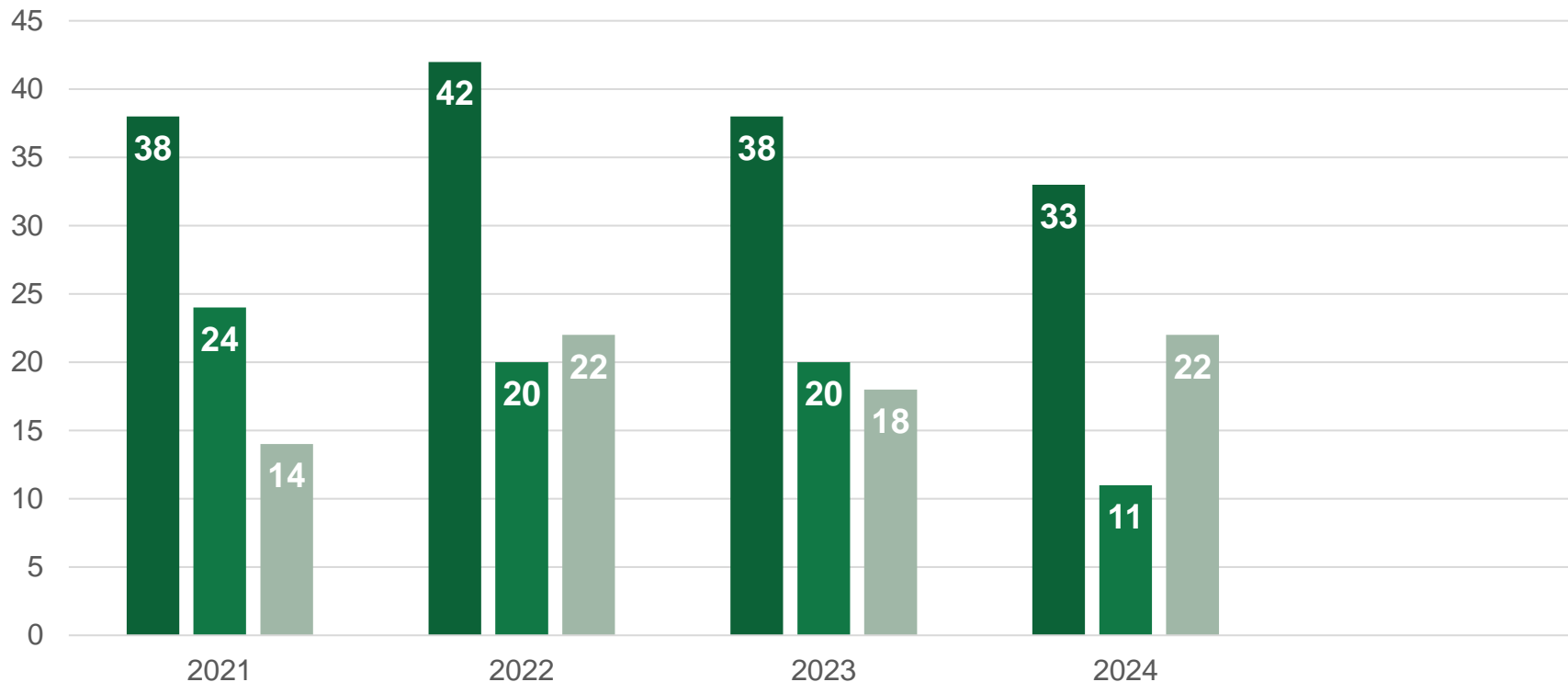
Migrasjonspedagogisk veiledning

Migrasjonspedagoger som tilbyr veiledning, kurs og samarbeid med barnehager rundt:

- et systematisk arbeid med språkutvikling, språkmiljø og inkluderende leke- og læringsmiljø
- språklig, kulturelt og religiøst mangfold i barnehagen
- samarbeid med foreldre i en migrasjonskontekst
- nyankomne barn og familier i barnehagen

Totalt antall barnehager med veiledningsoppdrag pr. år i perioden 2021 - 2024

■ Totalt antall veiledningsoppdrag ■ Private barnehager ■ Kommunale barnehager

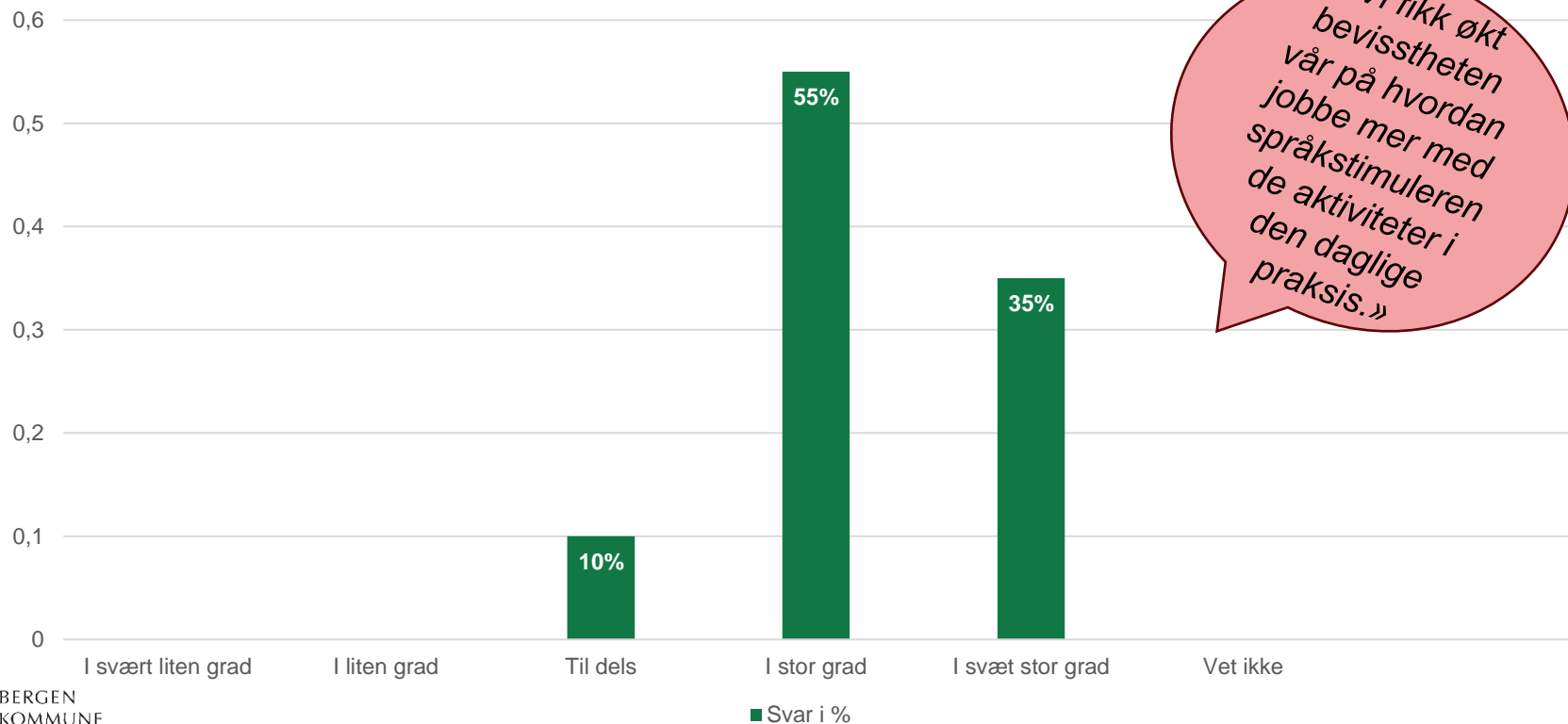
Evaluering – Migrasjonspedagogisk veiledning

- Spørreundersøkelse sendt til 65 barnehager
 - Som mottar/har mottatt migrasjonspedagogisk veiledning i strategiperioden
 - Gjennomført februar 2024
- Spørreundersøkelsen var inndelt i tre områder:
 - Informasjon om støtteordningen og søknadsprosessen
 - Effekt og utbytte av veiledningen
 - Erfaringer med arbeidsprosesser og organisering av veiledningen
- Svarprosent 30,7%

«Vi fikk økt bevisstheten vår på hvordan jobbe mer med språkstimuleringen de aktivitetene i den daglige praksis.»

10. I hvilken grad har veiledning, kurs og samarbeid med migrasjonspedagog bidratt til støtte og trygghet i arbeidet med minoritetspråklige/flerspråklige barn og foreldre i barnehagen?

Nyankomne flyktninger i barnehage

2023 – bosetting i Bergen

1117 bosatte herav 65 barn i barnehagealder inkl 5 familiegjenforente

10 barnehager har fått veiledning av migrasjonspedagog i oppstarten

- Vår 2022 opprettet Etat for barnehage et midlertidig barnehage tilbud for ukrainske flyktninger – dette tilbudet er avviklet
- Garanti plasser – barnehager holder av ledige plasser i avtale med Etat for inkludering
 - Ingen ekstra ressurs satt av, kun barnehageplass og grunnbemanning
- Midlertidig tilskudd for barnehager med barn av nyankomne flyktninger
 - Tilskuddsmidler til ekstra personalressurs i barnehagen, etter gitte kriterier
 - Nettverk for barnehager med garanti plasser for barn av nyankomne flyktninger
 - Styrke kompetansen i barnehagen på traumeforståelse og traumesensitiv tilnærming og omsorg
- Migrasjonspedagogisk veiledning til barnehager med barn av nyankomne flyktninger
 - Støtte og «skreddersydd» veiledning og oppfølging av barnehagen
- Digitale fagressurser knyttet til pedagogisk arbeid
 - Samarbeid med foreldre i en migrasjonskontekst
 - Inkluderende praksis

Situasjonsbeskrivelse – arbeid med nyankomne i barnehage

- Familier har behov for tett oppfølging og kultursensitiv tilnærming
- Ukjent med norsk barnehagekontekst,
- Barna trenger å bli møtt med trygghet, gode relasjoner og hjelp til følelsesregulering. Dette er de tre hovedpilarene i traumbasert omsorg
- Forsvarlig kommunikasjon - bruk av tolk i foreldresamarbeid,
- Barn som viser smerteuttrykk, både kroppslig, følelsesmessig og verbalt
- Barn som har behov for tydelig visuell tilrettelegging, språkstimulerende aktiviteter (sang, musikk, bevegelse, sansestimulering) og repeterende aktiviteter som gir trygghet og forutsigbarhet
- Stort behov for mer samordnet og systematisk støtte fra kommunen

Oppsummering

- Gode og målrettede støtteordninger
- Systematisk arbeid som inkluderer alle barnehager
- Stort udekket behov for to-språklige assistenter - 70 % avslag
- Vurdere mer samordnet innsats, støtte og oppfølging av barnehager som mottar nyankomne flyktninger
- Kompetansehevning på forebygging av rasisme, diskriminering og utenforskap, og kunnskap om traumbasert kunnskap
- Sikre kontinuitet i overgang til skole

Informasjonsmaterieill til barnehager med minoritetsspråklige barn og familier

Informasjonsbrosjyrer til foreldre med minoritetsbakgrunn om barnehage

Oversatt til 25 språk:

[https://www.bergen.kommune.no/innbyggerhjelpen/
barnehage-og-skole/barnehage/drive-barnehage/
foreldresamarbeid-i-flerkulturell-kontekst#1](https://www.bergen.kommune.no/innbyggerhjelpen/barnehage-og-skole/barnehage/drive-barnehage/foreldresamarbeid-i-flerkulturell-kontekst#1)

Utarbeidet i samarbeid med prosjektleder for
Økt barnehagedeltakelse for minoritetsspråklige barn,
ved avd. Barnehagemyndighet

Foreldresamarbeid i flerkulturell kontekst

Utarbeidet av avdeling for Barnehagemyndighet

<https://www.bergen.kommune.no/innbyggerhjelpen/barnehage-og-skole/barnehage/drive-barnehage/foreldresamarbeid-i-flerkulturell-kontekst#9>

BERGEN
KOMMUNE